

Takács Zsuzsa

ÖT VERS

Hát így határoztak

Hát így határoztak a csuklyások
(vagy munkásörök?), akik a szomszéd
szobából bejöttek, és visszaigazítva

arcuk elé az omló, patkányszürke bársonyt
géppisztolyukat lóbálták könnyeden.
Allj fel, intettek nekem, és menj előre!

Halálhíremet költik valószínűleg
– villant agyamba –, szokásuk szerint,
de reméltem, ha szeretsz még, nem hiszed!

*A város úgysis katasztrófa sújtotta terület
mondták, akik álmomban bejöttek, és:
most szabadon engedjük magát.*

Tegnap a metrón

Tegnap a metrón találkoztam veled
(olvastunk mind a ketten). Először
elhúzódtam tőle, nem akartam, hogy lásson,

duzzadt volt a szemem. Előző este sírtam
(valaki más miatt). Gondoltam,
menjen! ne most! ha meglát,

meglátja kiégett pillantásomat.

Mikor a szerelvény bejött, nem vettem
észre, hogy mellé sodor a tömeg.

Koszönnöm kellett (ő is nézett),
de a nevére a fejét rázta tagadólag,
a fakókék ingben, melyet mindig viselt.

Találkozások éve

*„Mi alexandriaiak, antiocheiaiak,
szeleukidák és mind a többi”
(Kavafisz)*

Túl voltunk már akkor mind a négyen
a legalábbis gondolatban elkövetett, végső
tragikus lépéseken és tucatnyi szerelmen;

a temető mögött találkoztunk, akár
az elmúlt négy évtized dögkertje mögött.
Messziről fölismertem a járásodat,

de nem dobogott a torkomban szívem,
mint azelőtt annyiszor. Két nő, két férfi,
egy negyven-, két ötven-, egy hatvanéves,

három zsidó, egy nem zsidó,
„művészek” mind a négyen.
Ha volt hold, vérzett fölöttünk.

Az első ezekben a versekben

Az első ezekben a versekben te vagy,
a ballonkabátos idegen a februári
utcán, akitől búcsút veszek

(és halványan tartja magát szívem).
És megszólalnak a hajnal kürtjei,
hajókat lát a szem a ködben siklani,

folyik az éjjel evakuálása.
Taxit keresünk a borzongató órán.
A templom előtti ótvaros, jeges

tér lépéseinkre felnyög és koldulni
kezd. Hamis, túlzó mozdulattal
odavetem neki eljövendő napjaimat.

Egy hangversenyen

Egy hangversenyen, ahova veled mentem
egy irreális szerelemből lábadozva,
találkoztunk T-vel, föl sem ismertem

először, *sokat próbált szépsége*
romokban. Villámsújtottan köszönt rám,
„jó estét” mondtam hűvösen,

de aztán rákezdtek a vonósok.
Láttam, előttünk ül, hátranéz, keres
(tizenhét éve Rómában együtt éltünk

három hónapon át). Kezedhez menekült kezem.
Milyen későre jár! – mondták a vonósok
és nehéz vonóikat lerakták.

Tandori Dezső

MAJD KRIEAU, FREUDENAU, CAFÉ ROYAL

– mesélem Ottlik Gézának,
1990. október 10., du.

Hogy Szpérok halála után – Mindenszentek! – Londonodba eljutottam, s egy este a karácsony előtti Regent Streeten kinéztem a váratlanul hosszasan elálldogáló busz emeletéről, megpillantottam az alkalmi, vásári-luxus csillárok fényében – ezek a csillárok a téli vásárt hirdették, hivatottan, az úttest fölébe aggatva a magasba –, megláttam egy kávéházat, faragott bútorok, én-nem-tudom tükrök, arany-réz kilincsek és fogantyúk, és azt gondoltam, Londonod...!, mennyit jártál ide, és nyilván ide – is – jártál, sokszor megfordultál itt barátaiddal, és satöbbi. Hogy egy éjszaka, egy majdnem-fitzgeraldi-órán, mikor a hófúvásban az a fiatalember érkezik, félig megfagyva, de F. Scott azt mondja neki, meneküljön, inkább tovább, bárhova, csak azt, ami neki volt „az élet”, azt vigasznak ne akarja, így felhívtalak, hosszan elbeszélgettünk, és egyáltalán nem az F. Scott Fitzgerald-jelenet volt a telefon két végén, nem, a Café Royalon rohogtunk jókat, hogy mit képzelek, mondtad, hogy te odajártál volna, hát hol futotta magyar embernek valaha is, hogy... Igen, a Vasas-pálya büféjére emlékszem, a Csömöri úti Vöri-pályára, ahol Varjú Vilit néztük,